

Mál nr. 405/2023

Nafn málskotsaðila (M)

Nafn varnaraðila (V)

Tegund vátryggingar: Ábyrgðartrygging atvinnureksturs.

Heiti vátryggingartaka (X)

Skaðabótaábyrgð. Fasteignareigandi.

Gögn.

- 216. Málskot mótttekið 27. október 2023, ásamt fylgiskjöllum.
- 217. Bréf V, dags. 12. desember 2023, ásamt ljósmyndum.
- 218. Viðbótarathugasemdir M, dags. 15. desember 2023.
- 219. Viðbótarathugasemdir V, dags. 28. desember 2023.

Málsatvik.

Í málskoti kemur fram að hinn 15. janúar 2023 hafi M slasast er hún rak annan fót sinn í misfelli í stétt með þeim afleiðingum að hún hrasaði og hlaut áverka á úlnliði, bólgur í andlit og einkenni frá vinstri öxl. Átti atvikið sér stað á stétt fyrir utan aðalinngang skólahúsnæðis X. Strax í kjölfar slyssins sendi dóttir M tölvupóst til þjónustudeildar X og upplýsti skólann um slysið ásamt því að spyrjast fyrir um öryggismyndavélar. Engar myndavélar reyndust vera til staðar sem næðu yfir það svæði sem M féll á. Á grundvelli þessa krafðist M bóta úr frjálsri ábyrgðartryggingu og/eða húseigendatryggingu X hjá V sem hafnaði bótaskyldu með tölvupósti dags. 21. ágúst 2023. M unir ekki afstöðu V og telur að V beri ábyrgð á líkamstjóni sínu sem afleiðing óforsvaranlegra aðstæðna á fasteign skólans og vanrækslu á að bregðast við hættulegri gangbraut við aðalinngang skólans. Um sé að ræða vanrækslu starfsmanna skólans að tryggja hollustuhætti, öryggi og aðbúnað þeirra sem sækja skólann heim. Vísar M til dómaframkvæmdar þar sem ríkar skyldur hafa verið lagðar á fasteignareigendur. Þá vísar M til ákvæða byggingarreglugerðar nr. 112/2012, og ákvæða eldri byggingarreglugerðar nr. 441/1998 og byggir á því að gönguleið aðalinngangs X mæti ekki þeim lágmarksviðmiðunum sem skráðar reglur gera kröfu um þar sem finna meg 5 sentimetra hæðarmun á skilum steypuplatna á miðri gönguleið. Telur M að um slysaöldru sé að ræða og vísar til þess að hæðarmismunur á aðalgönguleið skólans sé hvorki jafnaður né merktur greinilega. Eftir slysið hafi úrbætur verið framkvæmdar á slysstað sem felast í því að reynt hafi verið að jafna hæðarmun með því að fræsa hluta steypukantsins burt. Þessar framkvæmdir staðfesti að X sé sammála M um að aðstæður þar sem slysið átti sér stað hafi verið ófullnægjandi og hættulegar. Telur M afstöðu V um að orsök slyssins sé sú að M hélt á barni sem byrgði henni sýn, vera ótæka og bera vott um algjöra nauðvörn V. Þá hafnar M þeirri fullyrðingu V að engin slys hafi verið rakin til umræddrar mishæðar og skorar á V að svara nánar tilgreindum spurningum. Telur M ljóst að líkamstjón M meg 5 reikja til vanbúinnar fasteignar X, ófullnægjandi viðhaldi hennar og skorti á viðvörunarmerkingum á þeirri hættu sem finna má á fasteigninni.

V telur í fyrsta lagi ósannað að M hafi fallið um umrædda mishæð og vísar því til stuðnings til tölvupósts dóttur M til skólans þar sem kvartað er undan klakamyndun og hálku á stéttinni. Lögregla og sjúkrabíll voru ekki kölluð til og slysið náðist ekki á upptöku í eftirlitsmyndavélakerfi X. Liggja þannig engin gögn til grundallar að M hafi fallið um umrædda mishæð. Jafnvel þó sýnt verði fram á að M hafi fallið um umrædda mishæð telur V í öðru lagi að slys hennar verði ekki rakið til saknæms vanbúnaðar sem X gat borið ábyrgð á gagnvart henni. Mishæðin sé vel greinileg og samkvæmt upplýsingum frá X hafa ekki orðið nein slys sem rekja meg 5 til mishæða á stéttinni frá árinu 2010 þegar byggingin var tekin í notkun þó svo hundruð manna gangi um stéttina á hverjum degi. Er V ósammála túlkun M á tilvitnuðum ákvæðum byggingarreglugerðar. Hafi M ekki sýnt fram á að slysið verði rakið til saknæmra mistaka starfsmanna X eða saknæms vanbúnaðar sem X gat borið ábyrgð á gagnvart M.

Í viðbótarathugasemd M er vísað til bráðamóttökuskjár þar sem haft er eftir M að hún hafi dottið úti á misfelli. Þar sem X var ljóst strax á slysdegi að M hefði slasast og að afleiðingar kynnu að vera alvarlegar, stofnaðist skylda hjá X að tilkynna tjónsatvikið til Vinnueftirlits ríkisins enda um vinnustað að ræða. Tilkynningarskyldan verði virk hvort sem það er starfsmaður sem slasast eða einstaklingur sem kemur á vinnustað í öðrum tilgangi. Verða X og V að bera hallan um þau atriði sem rannsókn Vinnueftirlitsins kynni að hafa leitt í ljós.

Í viðbótarathugasemdum V er því mótmælt að X hafi átt að tilkynna um slysið til Vinnueftirlit ríkisins. Sú tilkynningarskylda nái aðeins til slysa starfsmanna X, sbr. 79. gr. laga nr. 46/1980. Vísar V til þess

að gangandi vegfarendur geti ekki gert kröfu til þess að allt umhverfi þeirra sé rennislétt, heldur verði þeir að sýna lágmarksaðgæslu á göngu.

Álit.

Ágreiningur þessa máls lýtur að því hvort tjón M megi rekja til saknæmra athafna eða athafnaleysis af hálfu X eða starfsmanna þess, þannig að bótaskylda stofnist úr ábyrgðartryggingu. Það hvílir á M að sýna fram á að svo hafi verið. Almennt verður að leggja ríka skyldur á eigendur og umráðamenn fasteigna þar sem hýst er skólastarf að gera þær ráðstafanir sem sanngjarnar mega teljast til að sjá til þess að viðhald skólahúsnæðis og búnaður þess sé með þeim hætti að nemendum stafi ekki sérstök hættu af. Af fyrirliggjandi gögnum og þá sérstaklega skráningu í bráðamóttökuskrá og af tölvupósti dóttur M til X á slysdegi, verður ekki annað ráðið en að M hafi hrasað um misfelli fyrir utan skólahúsnæði X. Ekki verður talið að X hafi borið skylda til þess að tilkynna slys M til Vinnueftirlitsins enda vísar ákvæði 79. gr. laga nr. 46/1980 til skyldu atvinnurekanda til tilkynningar slysa starfsmanna, ekki slysa þriðja aðila. Af gögnum málsins virtum og þá sérstaklega ljósmyndum af gangstéttinni verður ekki talið að aðstæður hafi verið sérstaklega hættulegar þannig að telja verði að starfsmenn X hafi þurft að grípa til sérstakra ráðstafana til að tryggja öryggi nemenda eða annarra sem áttu leið til og frá skólanum. Með vísan til framangreinds er það afstaða nefndarinnar að um óhappatilvik hafi verið að ræða sem ekki verði rakið til saknæmrar háttsemi X eða starfsmanna þess.

Niðurstaða.

M á ekki rétt til bóta úr ábyrgðartryggingu X hjá V.

Reykjavík, 30. janúar 2024.
rafræn undirskrift

Sóley Ragnarsdóttir

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Heiða Óskarsdóttir